

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. május 17.

ÉNEK-ZENE

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

I. ÖSSZETEVŐ

ZENEFELISMERÉS

A feladatsor megoldására 24 pont adható. Minden feladatelem (kis betűvel jelölt kérdés) 1 vagy 0 pontot kap attól függően, hogy megoldása hibátlan vagy hibás. Plusz pont vagy tört pont (pl. 0,5 pont) nem adható! Az áthúzott válasz nem értékelhető!

A zeneszerzők névleírásában előforduló helyesírási hibákat csak a zenetörténeti esszében szabad pontlevonással értékelni. A zenefelismerésben kizárólag a tartalmi helyesség a pontozás kritériuma!

(A zenetörténet esszé kivételével elegendő a zeneszerzők családnevének feltüntetése.)

Javítókulcs (24 pont)

1. a) (J. S.) Bach
b) II. Brandenburgi verseny
c) barokk

2. a) (W. A.) Mozart
b) Figaro házassága
c) opera

3. a) (M.) Muszorgszkij
b) Egy kiállítás képei
c) XIX. század / 19. század

4. a) Bartók (Béla)
b) Concerto
c) XX. század / 20. század

5. a) Liszt (Ferenc)
b) Les Préludes
c) romantika

6. a) Kodály (Zoltán)
b) Psalmus Hungaricus / Magyar zsoltár
c) XX. század / 20. század

7. a) (C.) Orff
b) Carmina Burana
c) oratórium / színpadi oratórium / szcenikus oratórium

8. a) (J.) Haydn
b) „Oxford” szimfónia / G-dúr (No. 92.) szimfónia
c) bécsi klasszika / bécsi klasszicizmus / klasszika

II. ÖSSZETEVŐ

ZENETÖRTÉNETI SZÖVEGALKOTÁS

Zenetörténeti esszé

Javítókulcs (30 pont)

A helyesírási és nyelvhelyességi hibák nem számítanak bele az értékelésbe, ellenben az olvashatatlan, illetve az értelmezhetetlen megállapítások hibásnak minősülnek. A zenei szak kifejezések és a zeneszerzők nevének helytelen lejegyzései pontvesztéssel járnak. A zeneszerzők nevének írásakor a következő szabály érvényesül: a magyar szerzők esetében egyszer a teljes névhasználat a kötelező (pl. Bartók Béla, Kodály Zoltán, Szokolay Sándor stb.). Ha a szerző neve többször is előfordul a dolgozatban, akkor elég, ha a vizsgázó csak egyszer írja ki a szerző teljes magyar nevét. A külföldi szerzők esetében elégséges a családnév megjelölése is (pl. Beethoven, Mozart, Bach stb.). Ebben az esetben a teljes névhasználatért (pl. Ludwig van Beethoven stb.) nem jár plusz pont, ám a helytelen írásmód (csak családnévre vonatkoztatva) pontvesztéssel jár.

A zenetörténeti esszé 0–30 ponttal értékelhető.

Megoldás	Pontozás
Zenetörténeti hitelesség	
Tartalmában igazodik a megadott témához; a zenetörténeti tényeket bemutatja, azok összefüggéseit hitelesen értelmezi	17 pont
Tárgyi tudásában tévedések vannak	pontvesztés arányosan
Tárgyi tudásában alapvető hiányosságok vannak	0 pont
Formai tagolás, logikai felépítés, a kifejtés tartalma, világos mondatszerkesztés	
A szöveg érthető, megfogalmazásában lényegre törő	6–8 pont
Tartalmilag megfelelő, de az írásmű gondolatvezetése, következtetései nem mindig logikusak	1–5 pont
Helytelen megállapítások, következtetések jellemzik, a szöveg felépítése esetleges	0 pont
Szaknyelv használata	
Közlései szakszerűek	4–5 pont
A szakkifejezéseket körülírja, kevésbé alkalmazza	1–3 pont
Helytelenül használja, illetve írja a szakkifejezéseket, helytelenül írja a zeneszerzők nevét	0 pont

Maximális pontszám: 17 + 8 + 5 pont, **összesen: 30 pont**

ÁLTALÁNOS ZENEI ALAPISMERETEK**Zenetörténeti kérdéssor****Javítókulcs (20 pont)**

1. b) mise
d) madrigál
e) motetta

Minden helyes válasz egy pontot ér.

2. a) Liszt Ferenc – 4. Koronázási mise
b) Erkel Ferenc – 1. Himnusz
c) Kodály Zoltán – 5. Galántai táncok
d) Bartók Béla – 3. Cantata profana

Minden helyes párosítás egy-egy pontot ér.

3. A vonósnégyesnek nem tagja: nagybőgő

4. a) szoprán – 2. tenor
b) mezzo – 3. bariton
c) alt – 1. basszus

Minden helyes párosítás egy-egy pontot ér.

5. b) visszatérő sorszerkezet jellemzi
d) kupolás dallamvonalú
f) jellemzi a tempo giusto előadásmód
g) magas szótagszámú

Minden helyes válasz egy pontot ér.

6. a) A zeneszerző neve:(Georg Friedrich) Händel
b) Az oratórium címe: Messiás

7. a) A dallam címe: Egervár viadaljáról való ének
b) A zeneszerző teljes neve: Tinódi Lantos Sebestyén
c) Műfaja: históriás ének

Minden helyes válasz egy pontot ér.

Zeneelméleti kérdéssor**Javítókulcs (18 pont)**

A szolmizált nevek írásánál a hangnév teljes kiírása (dó, fá), vagy kezdőbetűvel való jelölése (d, f) egyaránt elfogadható!

A hangnemek jelölésénél a helyes írásmódtól (F-dúr, f-moll) való eltérés helyesírási hibának számít, ezért nem jár pontlevonás.

1.

- a) A hármashangzatok nevei az elhangzás sorrendjében: dúr / dúr alap / Da,
moll / moll alap / ma
- b) A hangsor / hangnem neve: dúr

Minden helyes válasz egy-egy pontot ér.

2.

A szerkesztésmód neve: szekvencia

A rossz helyen lévő ütemvonalak bekarikázása egy-egy pontot ér.

A szekvencia meghatározása egy pontot ér.

3. a) bicinium: kettős ének / kétszólamú ének / énekgyakorlat
- b) partitúra: zenekari művek / kamarazeneművek / kórusművek kottája / vezérkönyv. Valamennyi szólamot tartalmazza. Az egyidejűleg megszólaló szólamok egymás alatt szerepelnek benne.

A feladat értelemszerűen javítandó, a válasz más szófordulatokkal is kifejezhető.

4. a) lá, – re; ti, – mi; dó – fá; re – szó; mi – lá
- b) A hangköz neve: tiszta kvart / T4

5.

dúr	moll	előjegyzés
D-dúr	a) h-moll	b) 2 #
c) G-dúr	e-moll	d) 1 #

Minden helyes válasz egy pontot ér.

6. a) dór (lá-sor fi-vel)
- b) líd / lyd (dó-sor fi-vel)

DALLAMÁTÍRÁS**Javítókulcs (8 pont)**

A pontozás szabálya: minden hibátlan ütemre 1 pont adható. Fél pontokkal nem értékelhető a feladat.

Ritmusírás: a száraz irányának nem szabályszerű jelölése, írása szépséghibának minősül, pontvesztéssel nem jár.

W. A. Mozart: Német tánc KV. 600. No. 2.

